

Terradelles

Avià

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Casa Terradelles. Obiols. 08610 AVIÀ.
Emplaçament Al camí del Collet al molí de Ballús, al peu del Serrat dels Tres Hereus.

Coordenades:

Latitud: 42.04438
Longitud: 1.85413
UTM Est (X): 405167
UTM Nord (Y): 4655339

Classificació

Número de fitxa 08011 - 52
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani
Segle XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BPU
Observacions protecció: BPU i ZEA. POUM Avià, DOGC 12/07/2011
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 001600DG05F169
Autoria de la fitxa María del Agua Cortés Elía
Data de registre de la fitxa: dg., 02/12/2001 - 01:00
Autoria de la darrera revisió: María del Agua Cortés Elía. OPC
Data de la darrera revisió: ds., 03/05/2025 - 13:06

Descripció

Masia que segueix l'estructura de les masoveries construïdes a la zona durant el segle XVIII, de planta rectangular, amb la façana orientada a migdia, teulada a dues vessants amb el carener perpendicular a la façana i tres pisos: planta baixa, pis i golfes. Segueix l'estructura de tres crugies perpendiculars a la façana i és construïda sobre roca que s'aprofita a l'interior com a paviment de la planta baixa on es trobaven les corts dels animals i encara resten les menjadores. La porta principal és allindada amb bigues de roure, a l'exterior la llinda tenia una data (17--) que es va tapar en construir un balcó en una de les darreres reformes.

S'accedeix al pis a través d'una escala de pedra situada a la crugia central. Al pis únicament es conserva la campana del foc a terra de forma semi-circular seguint la tradició de la zona. Les golfes es caracteritzen per mantenir la crugia central oberta com una petita eixida amb un balcó amb barana de fusta característica del Berguedà. Les parets són de pedra amb les cantoneres ben escairades, amb finestres amb llindes de pedra i petits ampitadors que sobresurten de la façana, i amb les façanes de nord i ponent arrebossades amb ciment. Les finestres obertes en època més moderna tenen els muntants de maó. Al costat de la casa hi ha una bassa i a prop una tina excavada a la roca.

Observacions:

Abans d'arribar a la casa des del Collet, hi ha una tina circular excavada a la roca.

Història

La casa Terradelles es va construir a inicis del segle XVIII, en un moment en que l'agricultura inicià una època d'esplendor a la comarca i es van construir nombroses masoveries. La primera documentació la trobem al Capbreu del monestir de Santa Maria de Ripoll de 1758 (ACA), en que el mas Terradelles era de Joan Ballús i Salvans pagès de Sant Vicenç d'Obiols, que pagava delmes al monestir per la casa Terradelles. Al 1862 el mas formava part de les possessions de Josep Ballús, junt amb la casa Ballús, la capella de Ballús, la Serra, la Plana, Terradelles, el Collet i el molí de Ballús. S'han mantingut aquestes propietats quasi invariables i depenen de la casa Ballús fins a l'actualitat, després de que el pare de l'actual propietari (Canudas) comprés la finca l'any 1922 amb les cases Ballús, Terradelles, el Collet i el molí de Ballús.

Bibliografia

Amillament de 1862. Arxiu Municipal d'Avià.

CAPBREU DEL MONESTIR DE SANTA MARIA DE RIPOLL 1758-1759, ACA (Arxiu Corona d'Aragó), notaries, Berga/vària, vol.19.

CORTÉS ELÍA, MARÍA DEL AGUA (2019). De bona casa, bona brasa. La casa i l'espai domèstic rural al Berguedà. Temes d'Etnologia de Catalunya, 30. Generalitat de Catalunya.

